

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre - - 12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula	
	fél évre - - 6 "			Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	negyed évre - - 3 "			
Egyes szám ára 12 fillér.		Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.		
		Nyitvány sora 40 fillér.		

Koronázási emlékünnepe.

Magyarország első apostoli királya Szt. István miután atyja örökébe lépett, buzgó apostoli tevékenységet fejtett ki a pogány magyarok megterítésében. Magasztos hivatása tudatában nem feledkezett meg a nyugati kultúreszmék meghonosítása céljából olyan évezredekre szóló és kiható törvényeket alkotni, melyek nemzetének fennmaradását biztosították. Ezen alapozási munkák befejezése után éles látású szeme Róma felé fordul és az akkori kor szokása szerint a lelkületében keresztény érzelmű fejedelem trónjának megerősítéséhez kikérte a pápai approbációt.

II. Szilveszter, korának nagyészű diplomataja, az 1001. év tavaszán megjelent fényes követséget nemcsak ünnepélyes fogadtatásban részesíteni, hanem a küldöttséget vezető Asztrik apát előtt ezt a történelmi nevezetességű kijelentést teszi: „Engem apostolinak neveznek, de ez igazán apostol, aki oly nagy népet nyert meg Krisztusnak“. II. Szilveszter Szt. Istvánnak egyházi intézkedéseit jóváhagyta s nemcsak királyi koronát küldött neki, hanem azzal a kiváltsággal is felruházta, hogy mint a pápai követek, apostoli kettős keresztet vitethet maga előtt. Innen származik a magyar királyok „apostoli“ czíme, amelyet Mária Terézia idejében XIII. Kelemen felújított és megerősített.

Szent István a pápától nyert koronával ugyanazon évben augusztus 15-én nejevel együtt megkoronáztatta magát Esztergomban. Ezen eljárásával biztosítani akarta Magyarország számára a pápaság oltalmát a hatalmas német és görög császárokkal szemben. Hazánk története fényesen igazolja, hogy mily bölcsen cselekedett első apostoli szent királyunk, mert a pápák Magyarország területi épségének és függetlenségének tényleg minden időben erélyes védői voltak. A pápaságnak hazánkkal szemben tanúsított áldozatkészségét semmi sem bizonyíthatja jobban, mint az 1596-iki magyar országgyűlésnek szavakkal kifejezett hálás érzelme: „Szentégeden kívül senki sem volt, aki kétségbeesett helyzetünkön segített volna. Vajha hazánk mielőbb oly helyzetbe juthatna, hogy a Szentek kegyességét visszaszolgálhatná.“

Szent Istvántól kezdve a magyar királyságnak nemcsak fényt és diszt, hanem közjogi erőt, hatalmat és befolyást egyedül a koronázási aktus adott. Ennek az aktusnak ünnepi jellegét akarván kidomborítani, vizsgáljuk meg, hogy a koronázásnak vannak-e közjogi következményei s ha vannak, hazánkban milyen természetűek azok.

Magyarországban királyaink évszázadokon át csak úgy gyakorolhatták, amint gyakorolták is az uralkodói hatalmat, hogy magu-

kat megkoronáztatták. Ezen közjogi aktus nálunk nem szertartásos jellegű, mint más országokban, itt nagy közjogi jelentőséggel jár. A trónralépés csak a király megkoronázásával nyer ünnepélyes befejezést. Csak a megkoronázott király által szentesített törvények bírnak kötelező erővel a nemzetre nézve. Király hűségéről és a törvények iránt tartozó engedelmességéről csak akkor beszélhetünk, ha a megkoronázott király hűség esküt tesz a magyar nemzet alkotmányára és ezt királyi hitlevéllel biztosítja. E két fontos okmány előterjesztése mindenkor a magyar országgyűlés kardinális feladatává tartozik. Ugyanazért hazánkban az uralkodói közhatalmat az országgyűlésileg képviselt nemzet ruhazza át uralkodójára.

Jóllehet trónörökösödési törvényeink a trónöröklés rendjét mindenben megállapítják, a magyar országgyűlésnek képezi feladatát megvizsgálni mégis, hogy a trónörökösödési törvények minden egyes feltételének elég lett-e tevé. A koronázási aktusnál vezérszerepet játszó nemzeti országgyűlés kooperációjából világosan következtethetünk, hogy a trónralépésnél a koronázásban a nemzet hozzájárulása dominál.

Igy történt ez a legutóbbi trónralépésnél az 1867. év június 8-iki koronázásnál is!

Június 8-a kétséget kizárólag nemzeti ünnep! Ennek a nemzeti ünnepnek méltó megünneplése nemcsak loyális, hanem nemzeti kötelessége minden magyar embernek. Így is volt ez mindig. Ünnepe a magyar országgyűlés mindkét háza, hiszen testületileg vesz részt a koronázási hálaadó istentiszteleten, ünnepelnek a kir. hivatalok, ünnepelnek az összes állami és felekezeti iskolák, ünnepelnek az egyházak, stb.

Ünneplésük tárgya a koronás király, ünneplésük eszméje a magyar nemzetért esdő imádság. A nemzet ünnepeit letagadni, elsikkasztani nem lehet! Ez egyértelmű volna a nagy nemzeti aktus ignorálásával, egy igen fontos, hatásaiban igen nagy horderejű nemzeti aktus kigunyolásával.

Szomorúan tapasztaltuk azonban, hogy városunkban ennek a nagy nemzeti aktusnak még annyi tiszteletet sem adtak a vármegye, a város, a kir. közhivatalok, iskolák, hogy épületeikre legalább kiltűzték volna a nemzeti lobogót, ha már a hálaadó isteni tiszteleten elvileg nem akartak részt venni.

Allquis.

Szemle.

A vezető politikusok, első sorban a kormány tagjai, nagy buzgalommal igyekeznek azon, hogy észre létrehozzák azt a tömörülést, a melynek az a célja, hogy a szövetséges pártok között kiegyenlítsék a még

főnálló ellentéteket. A Kossuth Ferencz pécsi beszéde nyomán támadt visszhang megmutatta, hogy a közvélemény általában helyesnek tartaná, ha az általános választói jog alapján összeülő képviselőházban a nemzetiségiekkel és szociálistákkal szemben erős, egységes párt állana. A függetlenségi párt és az alkotmánypárt vezeterei tehát folytatják a tárgyalásokat és a nyári szünet alatt igyekeznek megalkotni azt a programot, amely az új alakulásnak alapjául szolgáljon. Ennek a programnak megalkotása azonban minden jóindulat mellett is nehézségbe ütközik. A katonai kérdések terén nincsenek ellentétek. Az alkotmánypárt éppen úgy kívánja a magyar nemzeti követelményeknek a hadseregben való megvalósítását mint a függetlenségi párt, s így ebben a tekintetben nem fog nagy fáradságba kerülni az olyan program-pontoknak megállapítása, a melyeket minden hazafias párt magáévá tehet. Már az önálló magyar jegybank ügye körül sokkal nagyobbak a nehézségek. A függetlenségi párt természetesen törhetlenül ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a közös jegybank szabadságát egyetlen órával sem szabad meghosszabbítani, hanem 1910-ben föl kell állítani az önálló magyar nemzeti bankot. Ennek előkészítésére küldötte ki a képviselőház a bank-bizottságot, a mely most hallgatja meg a magyar pénzügyi világ legkiválóbb tagjait, hogy véleményükből megállapítsa, a kitűzött czélt milyen eszközökkel és milyen módon lehet a legmegfelelőbbben elérni. Az alkotmánypárt részéről azonban igen nagytekintélyű férfiak még mindig aggodalmaskodnak és attól tartanak, hogy az ország nem bírja ki azt a nagy megrázkódtatást, a mely az önálló bankra való áttéréssel járna. Ebben van talán a fuzió előkészítésének legnagyobb akadály, mert ha a függetlenségi és 48-as párt el is hagyná a „függetlenségi“ jelzőt, a melybe többet lehet belemagyarázni, mint a mennyit maga a párt akar, de az önálló banknak legsürgősebben való felállításáról semmi körülmények közt sem mondhat le. Sőt, miután az általános választói jog alapján megválasztott képviselőház az 1910. esztendő tavaszán ülhet csak össze, és így a bankszabadság ügyében még ennek a kérdésnek kell dominálnia az egész fuzió programot. De a fuziót már azért is szorgalmazzák a kormány tagjai, hogy magát a választói reformot is egységes nagy párt védelmezze meg a nemzetiségiek és a szociálisták támadása ellen. Gróf Andrássy Gyulának ez a korszakos javaslatja ugyanis a demokratikus követelmények teljes figyelembevételével mellett is erős nemzeti alapon épül föl és már annak dokumentálására, hogy ez az álláspont valóban a nemzet egészének véleménye, szükséges volna, hogy minden hazafias érzelmű párt egy táborba tömörüljön.

Ily értelemben irnak a függetlenségi párt lapjai, ilyen értelemben beszélnek e párt vezető férfai is a nyilvánosság előtt. A cél, mely fejtegetéseikben ki van tűzve, minden- esetre nagyon szép és nemes. És ha mégis azt látjuk, hogy a fuzió eszméje iránt való lelkesedés nagyon megcsappant: ez csak annak a szomorú tapasztalatnak lehet a következménye, hogy a függetlenségi párt a lefolyt három év alatt egyáltalán semmi olyan sikert nem mutatott fel, a mivel az országos bizalmat, mint vezető párt, újból kiérdemelné. Nemcsak semmit meg nem valósított azon elvekből, amelyek jogot adtak neki a létezésre, hanem éppen az ellenkezőjét csinálta. Hirdette az önálló vámterületet és felemelt kvótával megcsinálta a közöset; hirdette a magyar vezényszót és minden vívmány nélkül temérdek új milliókat szavazott meg a közös hadseregek; programjában benne van a szabadelvűség s a népoktatás államossítása és ez a párt megnyitotta Kossuth Lajos lobogója alatt a felekezeti sérelmek új korszakát és törvénybe igttatta a felekezeti népoktatást. Nem ez a párt nem Kossuth Lajos pártja. Ez a párt nem tett rá érdemet, hogy tőle gazdasági függetlenségünk kivívását remélhessük.

*

A főrendiház ülésén f. hó 9-én felszólalt Antal Gábor ref. püspök s előadta, hogy a pápa egyik bullájában a Magyarországon kötött vegyes házasságokat megfosztja törvényes jellegűtől. E házasságok törvényességét tizenhatodik Gergely pápa elősmerte egyik bullájában. Mostan uralkodó utódja hatályon kívül helyezte Gergely pápa rendelkezését; s ugyanakkor, mikor ezt megcselekedte, Németországban nemcsak elősmerte a vegyes házasságok törvényességét, hanem még hatályosságát ki is terjesztette. Szembeszökik a kérdés, miért bánik oly mostohául a pápa Magyarországgal?

E kérdésben bennünket az érdekel első sorban, hogy egy külföldi hatalmasság, — amely, ha nem is puskára, de ennél sokkal hatalmasabb fegyverre: a lélekre támaszkodik — a magyar papsághoz intézett bullájában nyilvánvalóan szembehelyezkedik a magyar törvénynyel.

Nem lehet ezt a tényt kicsinyelni, mert a hithű katolikusok ilyen lelkiismereti ügyben sohasem a világi törvényekre, hanem az egyháziakra hallgatnak.

Nem akarunk ebből a pápai bullából tulajdonosan messzemenő konzekvenciát levonni. De lehetetlen észre nem venni, hogy ez a tény ugyanakkor tűnik föl a látóhatáron, amikor a kormányt klerikalizmussal vádolják meg, amikor az iskolákban a felekezeti útötötte föl fejét s amikor a Franciaországból kiűzött szerzetesek milliókért vásárolnak földeket és telkeket Magyarországon. Azt kell-e ebből következtetnünk, hogy a felekezeti villongások renaissancea elé megyünk? Hogy újból kigyulnak a felekezeti tüzek es ezeken a máglyákon fog elhamvadni mindaz az energia, mely a haladás és fejlődés szolgálatába akart állani?

Ilyen értelme volt Antal Gábor felszólalásának. Megnyugvással értesülünk legújában, hogy a magyar főpapi kar lépéseket tett a pápai rendelet visszavonása érdekében.

*

A képviselőházban az egészségügyi törvényjavaslatot tárgyalják. Ez alkalommal Hajdu Frigyes képviselő azt indítványozza,

hogy a nőtulni szándékozó férfiak részére tegyék kötelezővé az orvosi vizsgálatot egészségügyi bizonyítványt. Nem fogadták el. Kár!

*

Talán sohasem leste az ország olyan feszült érdeklődéssel, hogy a képviselőház hogyan állapítja meg a maga munkarendjét, mint most, amikor arról van szó, hogy a képviselőház néhány nap múlva megkezdí nyári szünetét s hogy aztán szeptemberig ismét szünetelni fog a törvényhozói munka. Mások is országos érdek az, hogy a benyújtott törvényjavaslatok minő sorrendben tárgyalatnak le, ezuttal azonban kétszeres izgalommal várja mindenki, vajjon a benyújtott javaslatok közül melyik válik már a nyár előtt törvényvé, s melyik az, amelyek az őszi ülészek munkaprogramjára marad. És pedig azért, mert az egyetlen igazán szociális jelentőségű javaslatnak, a végrehajtási törvény novellájának sorsáról van szó.

Az országgyűlés egymás után szavazza meg azokat a javaslatokat, amelyek az ország lakosságára újabb és újabb terheket rónak. Eltekintve a budget javaslatról, amely a tavalyi költségvetéshez képest 113 millióval emeli az állami szükségleteket és így az adóterheket, törvényvé vált a honvédtisztek fizetésének felemelése, ami szükségképpen maga után vonja a közös hadsereg tisztjeinek fizetésemelését is s ez újabb milliókat jelent. A képviselőház megszavazta a vasuti beruházásokról szóló javaslatot, ami kétszázmilliónál többjébe kerül az országnak, még a nyár előtt letárgyalatja a kormány a 197 millióba kerülő vízi beruházásokról szóló javaslatot, a szintén sok pénzbe kerülő népiskolai javaslatot, a szeszdó felemeléséről szóló javaslatot, szóval mielőtt a nyári szünet megkezdődik, sok száz millióval fog emelkedni az ország adóterhe, nem is említve azokat a javaslatokat, amelyek közvetve az adóterheket emelik.

Az ország joggal elvárja a kormánytól és a képviselőháztól, hogy mind ezekkel az új terhekkal szemben érdeke lesz a legszegényebb népsztyály érdekeinek védelme iránt is s hogy a végrehajtási törvény novelláját sürögösen, még a nyári szünet előtt letárgyalatja, ha már az uzsorajavaslatot az őszre halasztja.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Halálozás.** Lázár József volt helybeli sütőmester f. hó 9-én Szebenben meghalt.

— **Városi ügyek.** A városi képviselőlet felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, melyben felajánlja a méntelep telkét az új járásbírósi épület céljára 20,000 koronáért s azon kincstári tulajdont képező telekért, mely az építendő villanytelep szomszédságában van. A miniszter eleinte 10 ezer koronát ígért; újabbán azonban 15 ezer koronát is megad a kért telekcserével kapcsolatban s így az erre vonatkozó egyezség elintézetnek tekinthető. A fegyintézethez vezető ut feuntartandó lesz. A városi villanyvilágításnak a fegyintézeti villanyvilágítással való kapcsolata ügyében is kedvező fordulat történt. Valószínű, hogy legközelebb minisztertanács fog dönteni a város felterjesztése érdekében.

— **Tíz éves találkozó.** A nagyenyedi ref. tanítóképzőben 1898. június havában végzett tanítók 10 éves találkozójukat 1908.

június 27-én d. e. 9 órakor a Bethlen-kollégium disztermében tartják meg.

— **A nagyenyedi Állami Tisztviselők Köre,** mint az állami tisztviselők országos egyesületének tagja, folyó hó 28-án delelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a vársház tanácstermében, a melyre a tagokat ez uton tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A felügyelő bizottság által megvizsgált zárszámadásnak, esetleges javaslatainak tárgyalása, felmentvény megadása. 3. Költségvetés megállapítása. 4. A tagok által tett indítványok feletti határozathozatal. 5. Tisztikar, választmány és felügyelőbizottság 3 évre leendő megválasztása.

— **Circus.** Folyó hó 9-dike óta a Picardi testvéreknek a Szenatéren felállított fedett circusa működik Nagyenyeden, melyet a közönség nagy számmal látogat. Meg is érdemli a pártfogást, mert az igazgató kiváló művész-személyzetet hozott magával s elismerésre méltó módon igyekszik a közönség érdeklődését felkelteni és kiérdemelni. Miss Emilia sodronyművész, Smith Lujza czéllövő, Rositta kisasszony szalonzsonglör és kutyaidomító, Mr. Martini mint kitünő lovas és a többi szereplő is szép, sok esetben bámulatos produkciókat végeznek. A legnagyobb attrakciója a circusnak az a bajnok-csapat, mely f. hó 12-én kezdte meg birok-versenyét. Ezen versenyre hatan jelentkeztek: Mito Ivanoff (házi atléta és bolgár mester), Lindmayer Rezső (bécsi bajnok, athéni győző), Marsik János (cseh bajnok), Öttinger György (Németország matadorja), Nagy Sándor (Erdély bajnoka s az aradi Toldy-club tanára), Nagy Károly Vilmos (Magyarország koszoru.ott bajnoka). Mindannyian hatalmas izmu óriás alakok, de különösen kiválik termete impozáns méreteivel Öttinger, Nagy Sándor és Marsik; ügyességével Nagy Károly es Lindmayer. A tét 1000 korona, melyből három díj adatik: 500, 300, 200 koronások. Az első este Nagy Sándor es Lindmayer között 20 perc alatt eldöntetlen maradt a küzdelem, Nagy Károly pedig 5 perc alatt legyőzte Mito Ivanoffot. A második este Öttinger felpercznyi küzdelemben leterítette Mitót, Nagy Károly pedig 19 perc alatt győzte le a hatalmas termetű cseh bajnokot, aki a zsűritől revánst kért. A birkózást még több estén folytatják egész a döntő mérkőzésig.

— **Gyilkosság.** Folyó hó 12 dikén Ruka Máriskó székelykocsárdi illetőségű cigányasszony a vele vadházasságban élő Faur János gyulafehérvári gypmestert Nagyenyeden, a fegyintézet sarkán d. e. 8 és fél órakor czivakodás közben oly szerencsétlenül szurta meg, hogy a sebesült szíven találva a malomig vándorogott s ott holtan esett össze. A gyilkos asszony maga ellen öngyilkossági kísérletet próbált, a mennyiben ugyanazon késsel a nyakát megsebezte; de nem életveszélyesen.

— **Pályázat.** A nagymoltású honvédelmi m. kir. miniszter a pécsi és nagyvárad m. kir. honvéd hadapródiskolákban 1908—9 tanév kezdetén betöltendő alapítványi és tandíjfizetéses helyek betöltésére pályázati hirdetményt bocsátott ki, miről a közönséget azon figyelmeztetés mellett értesítjük, hogy az érdeklődőknek a városi főjegyző a hivatalos órák alatt ad felvilágosítást.

— **Az országos cipészkiállítás és kongresszus.** Az ország cipésziparosai ez évben, augusztus 15., 16. és 17. napjain a Dunántul vezető városában Győrött tartják

meg a VII. országos kongresszust és vele kapcsolatosan országos czipészkiállítás is rendeznek.

— **A nyaralás nem minden.** Aki csak teheti a nyári meleg beálltával menekül a poros, füstös városból. Valóságos népvándorlás indul meg a fürdők és nyaralóhelyek felé. A beteg ember is helyesen teszi, ha nyaral, de a fő mégis csak az, hogy olyan gyógy-módban legyen része, amely őt bajától megszabadítja. Erre vonatkozólag rendkívül hasznos és érdekes utmutatás foglaltatik az „Értekezés a Villamos Gyógyomlóról” című könyvben, amelyet a világhírű Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet (Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50. sz.) adott ki és mindenkinek, külön férfiaknak és külön nők részére ingyen és bérmentve zárt borítékban készséggel megküldi. Hozzássza meg mindenki ezen érdekes könyvet. 129 1—1

— **Tűzoltói tanfolyam.** Folyó évi július 5-étől július 25-éig Budapesten tűzoltó tanfolyam tartatik, melyen való részvétel céljából június 15-éig kell a folyamodványokat beadni. Tanítói oklevéllel vagy érettségi bizonyítvánnyal bíró egyének 100 koronás ösztöndíjban részesülnek, ha ezt kérvényükben kérik. Közlebbi részletek megtudhatók a kir. tanfelügyelőségél.

— **Glória tűzvédő** a neve azon eszköznek, mely tüzeset alkalmával csekély vízzel gyors segítséget szerez. Az eszköz Schusster Sándor dévai lakos találmánya és szabadalma.

— **Tanulmányi ösztöndíjak.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a területére (Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Kisküküllő, Kolozs, Szilágy, Szolnok-Doboka és Torda-Aranyos megye) illetékes iparos és kereskedő ifjak részére tanulmányi ösztöndíjpályázatot hirdet. Az ösztöndíj célja iparos és kereskedelmi felsőbb intézetek látogatását elősegíteni, a gyakorlati kereskedelemben működő alkalmazottaknak pedig a különböző szaktanfolyamok látogatására, esetleg különleges tanulmányi ut céljaira utsegelyt nyújtani. Megjegyzendő, hogy a segély összege 100-tól 200 koronáig terjedhet. Az előképzettséget, családi állapotát, vagyoni viszonyt, a tanulmány célját részletesen ismertető és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások a kamarához címzetten legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig a kamara irodájába okvetlen benyújtandók, mert a később érkező folyamodások figyelembe vételét nem fognak.

— **Nyilvános köszönet.** A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének III. és IV. éves növendékei május hó 28-án tartották meg a Bükkös-laposán az évszázó verseny céljából gyakorlatokat a nagyközönség jelenlétében. A verseny-lövásban 10 növendék tünt ki, névszerint: 1. Bartha István III. (15), 2. Gyenge Károly III. (14), 3. Barabás Gerő IV. (13), 4. Fodor Béla IV. (13), 5. Bencze András III. (12), 6. Kacsó Dénes IV. (10), 7. Bartha Károly IV. (9), 8. Demeter Mihály IV. (8), 9. Sechler Gyula III. (7). Nevezeteket egyesek nemes adományából jutalmazásban részesítették. Jutalmat ajánlottak fel: br. Báuffy Kazimir alispán 1 ezüst és 2 bronz érem; Székelyhidy József százados 1 karabély-fegyver; Osztián Viktor főmérnök 1 díszes tintatartót; Bisztricsányi Pál és ifj. Bisztricsányi Lajos 1—1 tollkést; Szűcs Elemér főerdész 1 könyvet. — A jutalmazáshoz pénzbeli adományokkal járultak: dr. Müller Jénő ügyvéd 10 kor., Bálint János gyáros 5 kor., Horváth Pál bankigazgató 3 kor., Bedő Dénes igazgató-tanító 2 kor.

Székely János tanár utján egyesek 2 kor. A szíves adományokért leghálásabb köszönetemet fejezem ki. — Nagyenyed, 1908. június 5-én. Fejes Áron igazgató-tanár.

— **A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában** (VII. ker. Thököly-ut 74 sz.) a rendes szakosztály első osztályába a jövő iskolai évre való felvételre már június 25-től július 1-ig lehet jelentkezni előjegyztetés végett. A végleges felvétel november 1-én történik, a mikor a tanulók szülei vagy gyámjaik kíséretében tartoznak megjelenni.

Felső leányiskola Marosvásárhely.

Maros-Vásárhely szab. kir. város felsőbb leányiskolája a jövő 1908/9. tanévben az I., II., V. és VI. osztályllyal fog megnyitni. A felvételi feltételek a következők:

Az első osztályba oly 9—10 életévüket betöltött leányok vétetnek fel, akik az elemi iskola IV. osztályát sikeresen végezték s erről bizonyítványt mutatnak fel, vagy ha bizonyítványt felmutatni nem tudnak, megfelelő eredménnyel felvételi vizsgát tesznek.

A II., V. és VI. osztályba oly tanulók vétetnek fel, kik valamely felsőbb leányiskola I. illetve IV. és V. osztályának sikeres elvégzését tanúsító államérvényes bizonyítványt tudnak felmutatni; azok, kik hasonló foku, de más jellegű iskolából akarnak a II. illetve V. és VI. osztályba lépni, a különbözeti tárgyakból felvételi vizsgát tartoznak tenni s csak ennek eredményes letétele esetén vétetnek fel az említett osztályokba.

A felvételi vizsgák díjmentesek. A II., V. és VI. osztályba felvétetnek továbbá azok is, kik a polgári leányiskola I., IV. és V. osztályát jó sikerrel végezték s erről bizonyítványt mutatnak fel; továbbá mindazok, kik a felsőbb leányiskola I., IV. és V. osztályaira előírt tantárgyakból szabályszerű magánvizsgálatot tesznek. Ezen magánvizsgálatok letehetésére a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosához címzett s a felsőbb leányiskola igazgatóságánál beadandó folyamodványban engedélyt kell kérni. A magánvizsgálatokért a szabályzatban előírt díjak (60—10) fizetendők.

A felvételi és magánvizsgálatok június 28-án és augusztus 31-én tartatnak.

A felvételért már ezen iskolai év befejeztekor lehet folyamodni s az igazgatóság a folyó év június 15-ig jelentkezőket előjegyzésbe veszi.

Minden tanuló évenként beiratási díjban 5 koronát, könyvtár díjban 2 koronát és az országos tanítói nyugdíj intézethez való hozzájárulás fejében 6 koronát, ifjusági segélyalapra 2 koronát tartozik fizetni.

Az évi tandíj összege 60 korona, mely felévenként, negyedévenként vagy havonként előre fizetendő.

Tanárok, tanítók, lelkészek, továbbá Maros-Vásárhely szab. kir. város szolgálatában álló egyének gyermekei tandíjmentesek, állami és idegen törvényhatósági alkalmazottak gyermekei feltandíjat fizetnek.

A rendes beiratás szeptember 1—3. napjain történik; az iskolai év szeptember 5-én nyitattik meg, a rendes tanítás pedig szeptember 7-én veszi kezdetét.

Megjegyztetik, hogy a német és francia nyelv az I. osztálytól kötelező.

Rendkívüli tárgyaknak, mint pl. angol, olasz és latin nyelvnek, festésnek stb. tanítatásáról a városi tanács szívesen gondoskodik, ha ezekre a tanulók kellő számban jelentkeznek.

Végül a vidéken lakó szülők és gyámok figyelemzetnek, hogy gyermekeik illetve gyámoltjaik elhelyezése iránt az igazgatóságot idejekorán, legkésőbb az augusztus 1-ig keressék meg, az igazgatóság a gyermekek elhelyezéséről is kellő körültekintéssel gondoskodni fog.

Addig is, míg a felsőbb leányiskola és az ezzel egybekötendő internátus részére megfelelő új épület emeltetnek, a városi tanács az esetre, ha a vidéki és internátusban elhelyezést óhajtó tanulók száma a huszonötöt eléri, ideiglenes internátus beállításáról, annak kellő vezetéséről, a növendékek hatályos felügyeletéről és ellátásáról gondoskodni fog.

Egyebekben minden, a felsőbb leányiskolára vonatkozó bővebb felvilágosítást a leányiskola igazgatósága adja meg.

Maros-Vásárhely szab. kir. város tanácsának, 1908. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Dr. Bernády György, s. k. polgármester.

Szerkesztői üzenet.

Nemo. Verseket nem közlünk. Kéziratát Földes Ede könyvkereskedésében átveheti.

Nyilt-tér.*

!!! **Érkezik!!!**

Június első felében rövid tartózkodásra **Triska J. cég** szakképzett **zongora hangolója** Kolozsvárról, felelősség mellett végez hangolásokat.

Előjegyzéseket elfogad e lap kiadóhivatala.

117 4—4

* Ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Sz. 3128—1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jénő ügyvéd által képviselt Petrinzsán Logyin diódi lakos végrehajtónak, Petrinzsán Simon diódi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a végrehajtási árverés 146 kor. 70 fill. tőke, s jár. kielégítése végett, az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. jbiróság kerületében levő a diódi I. R. 137 sz. tjkvben A + 37 r. sz. 540 hr. sz. faház, 541/2 hr. sz. kentre 456 kor., továbbá a diódi 445 sz. tjkvben A + 1 r. sz. a. bevezetett közöserdőből járó 1406/404.925 részből végrehajtást szenvedőt illető 1/12-od rész jutalékára 12 kor., a diódi I. R. 830 sz. tjkvben A + 3104 szántóra 72 kor., 4 r. sz. 13 frt. 29 1/2 kr. váltáságtőkével terhelt 1640 hr. sz. szőlőre 184 kor., 5 r. sz. a. bevezetett közöserdőből járó 281/404.925-öd részre 10 kor., a diódi 919 sz. tjkvben A + 1 r. sz. a. közöserdőből járó 206/73899-öd részből végrehajtást szenvedőt illető 1/12-od rész jutalékára 2 kor. és végre a diódi I. R. 1146 sz. tjkvben A + 2—3 r. sz. 1495/2, 1496/2, 2421/2 hr. sz. fekvőből és 5 6 r. sz. alatt bevezetett közöserdőből járó 1406/404.925-öd rész és közöserdőből járó 206/73899 részből végrehajtást szenvedőt illető 1/12-od rész jutalékára 101 kor., összesen 835 koronában megállapított kikiáltási ártan elrendeltetik.

A fent megjelölt ingatlanok az 1908. évi július hó 27-ik napján d. u. 2 órakor Diód közöserdőházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok eredeti becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényozikk 42 §-a szerinti óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg annak a bíróságnál történt előleges elhelyezését igazolni.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1908. évi május hó 16-án.

Weiner,
kir. albtör.

Sz. 3127-1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Mik Gligor és neje Tyinsán Szófia felgyógyi lakos végrehajthatónak, Mik Sofron felgyógyi lakosok végrehajtható szennvedők elleni ügyében, a végrehajthatási árverés 38 kor. 25 fill. tőke s jár. kielégítése végett, az 1881. LX. t. cz. 146. §. alapján és a 146 §. értelmében, a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a felgyógyi 81 sz. tjkvben A + 13-17 r. sz. 227, 228, 229. 1584. 1798, 3826, 5770 hr. sz. fekvőköl végrehajtható szennvedőt illető 1/2-ad rész jutalékára, összesen 781 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

A fent megjelölt ingatlanok az 1908. évi július hó 28-ik napján d. e. 9 órákor Felgyógyi községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áról is elfognak adatni.

Arverezni szándékozik, végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapirban, a kiküldötti kezéhez letenni, avagy annak a kir. járásbírósnál, bírói letétbe történt elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságától. Nagyenyeden, 1908. évi május hó 16-án.

Weiner, kir. jbró.

125 1-1

Sz. 2909-1908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. jbróság mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Doburta Vaszília tövisi lakos végrehajthatónak, Muntyan Jakab és neje Muresán Viktoria zalatnai lakosok végrehajtható szennvedők elleni ügyében, a végrehajthatási árverés 150 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 146 §. alapján és a 146 §. értelmében, a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a tövisi 686 sz. tjkvben A + 6 r. sz. 2603 hr. sz. fekvőköl végrehajtható szennvedőket illető 1/2-ad rész jutalékára 360 kor. és a tövisi 922 sz. tjkvben A + 1-3 r. sz. 1266, 1528, 1684 hr. sz. fekvőköl végrehajtható szennvedőket illető 1/2-ad részre 722 kor., összesen 1082 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. július hó

Weiner, kir. jbró.

125 1-1

27-ik napján délelőtt 9 órákor Tövis községben a községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áról is elfognak adatni.

Arverezni szándékozik végrehajtható kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldötti kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1908. évi május 4-én.

Weiner, kir. jbró.

127 1-1

Hajdu Albert kályhakészítő, Nagyenyed. Raktár: Főtér. Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kályharaktárt nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányu igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolesőbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Hajdu Albert.

101 8-52

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 16-50

HIRDETÉSEKET legjutányosabban vesz fel kiadóhivatalunk.

LEOPOLD GYULA

Garvens-szivattyúk rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség. Garvens-szivattyút Garvens-művek, WIEN XX/2. Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemhalál ára 70 fillér. A legjobb és legerősebb sósborszesz az ERŐ SÓSBORSZESZ ára 2 K, 1 K és 30 fillér. Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kozmetikai laboratórium. Győr, BAROSS-UT.

Csmege-konzervek BÉLHURUT BARTA-féle erdei gyümölcsbefőtt, ízék, szörpök, gomba-, hús- és fűszelék-konzervek, nemes borovicák, legkiválóbb minőségben szállít - előkelőbb fűszerekkel kiegészítve is a Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Szepestemegye). - Kérjen árjegyzéket! VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárban. Postán küldi: KOBONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS elismert legolesőbb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút). RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30. készölnek csak elsőrendű művésziel kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, tóra, elefántcsontra stb. Gross. függőlék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK a legkiválóbb emésztőpor Doboza 2 kor. Postai szállítás: FEHER GYALAMB Gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93 Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Meglepő haladás! FICHTENIN a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta férget a lakásban ép úgy, mint mindenemű hernyót, vért és levétetűt és egyéb kárt- és vesztémben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöli. Legmegbízhatóbb védőszert szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt. Veszérvisezők Magyarország részére: DIAMANT és VADAS Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 8 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20 Dr. KOVÁCS gyógytára Budapest, Gyár-utca 17. „Toilett-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás-MIGRAIN-pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. Minden gyógyszertárban és drogeriában kapható. 1 doboz 1 kor. 90 fillér. Férak-tár BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Rákóczi-utca 2. Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLODA Szállodás: Simon Pál Budapest, VI., Váci-körút 26. sz. 100 szoba 2-20 K-ól feljebb, kizsoltálapul és villanyvilágítással együtt. Fürdő, melegvíz, kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az Csaszor pályaudvarok és hálk felé.

BOGDÁNY szerencséje páratlan. Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegytára r.-l. nál BUDAPEST, KAROLY KÖRÚT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homopatiail rendelő-intézete idült betegségekben szenvedők számára Budapest, Váci-körút 18. sz. KATZER szörmedruul elsőrangú és az egész világon el vannak terjedve. Első és legnagyobb moljkar ellen védő részv.-tár.